

NEWSLETTER

Srbija uskoro član sistema SEPA (Single Euro Payment Area)

Piše: Maja Glogovac, diplomirani pravnik

Republika Srbija je na korak do ućlanjenja u SEPA, a ovo ćlanstvo bi obezbedilo mnogobrojne i znaćajne benefite u vezi sa pojednostavljenjem prekogranićnih plaćanja, i to ne samo Republici Srbiji, već i pravnim licima koja posluju u Republici Srbiji i drugim zemljama, kao i svim drugim ućesnicima platnog prometa. Naime, otvoreno bankarstvo stvorilo bi platnu infrastrukturu u kojoj bi se plaćanja izvršavala u kraćem periodu nego inaće, a troškovi transakcija bili znaćajno manji.

Ovo je posebno važno za privredu, jer se najveći deo spoljnotrgovinske razmene odvija sa ćlanicama EU.

Single Euro Payment Area (dalje u tekstu: SEPA; srp. Jedinstveno područje za plaćanje u evrima) je mehanizam za brzo i nesmetano odvijanje bezgotovinskih plaćanja širom SEPA područja, koji je nastao kao rezultat ideje da se u evro-zoni jednostavno, lako i pod istim uslovima, obavljaju prekogranićna plaćanja integracijom nacionalnih tržišta. Trenutno su ćlanice sistema SEPA područja 36 evropskih država i teritorija, uključujući nekoliko država koje nisu deo Evropske unije ili zone evra. SEPA projekat je iniciran od strane institucija Evropske unije, koja je 2007. godine donela Direktivu o platnim uslugama, na osnovu koje je i omogućeno uspostavljanje ovog sistema.

Srbija je sprovedla harmonizaciju domaćeg zakonskog okvira sa EU propisima, pre svega propisa u oblasti bankarstva, platnih usluga i sprećavanja pranja novca i finansiranja terorizma, i prihvatila sve međunarodne standarde i pravila, kojim su ispunjeni preduslovi efikasnih procedura obrade svih plaćanja. Znaćajan iskorak predstavlja Zakon o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama, koji je usvojen 31. jula 2024. godine, i koji uvodi koncept otvorenog bankarstva u okviru koga se podstiće prućanje novih vrsta platnih usluga, kao što su usluga iniciranja plaćanja i usluga objedinjenog pregleda informacija o platnim raćunima korisnika. Uvodi se i poštovanje „pouzđane autentifikacije korisnika“, kao i dodatne bezbednosne provere identifikacije korisnika, a sve to radi njihove sigurnosti.

Preostaje faza tehnićkog povezivanja platnih infrastruktura ekonomija Zapadnog Balkana sa platnom infrastrukturom Evropske unije, odnosno Evropske centralne banke, na naćin koji će omogućiti da se transakcije sa EU izvršavaju u instant rećizmu. Tek po sprovođenju ove faze, izvršenje transakcija u olakšanom rećizmu će biti i praktićeño omogućeno.

Prema najavama zvanićnika, oćekuje se da Srbija pristupi sistemu SEPA u januaru 2025. godine.